

Ensamstående mamman Divine*, 35 år, med sina två döttrar som är 11 år och 16 månader. De befinner sig i Aten sedan 2019.

2023-02-14 10:52 CET

Rädda Barnen: Mottagandet av ukrainska barn bör visa vägen för EU:s asylmottagande

1 av 50 människor på flykt dör eller försvinner varje år, på den farliga medelhavsrutten på väg till Europa. Det visar en ny rapport från Rädda Barnen. Rapporten visar också att barn möter våld och inhumana förhållanden när de kommer till Europa.

Samtidigt har EU upprättat lagliga, säkra vägar in i Europa för människor på

flykt från kriget i Ukraina, vilket är bevis för att dödsfallen och övergreppen går att undvika.

– Mottagandet av ukrainska barn och familjer måste visa vägen för EU:s asylmottagande, annars kommer fortsatt ett högt antal människor dö eller försvinna i sökandet efter trygghet, säger Sofia Rönnow Pessah, sakkunnig inom EU-frågor på Rädda Barnen.

För de flesta barn på flykt idag saknas lagliga vägar för att söka asyl i Europa. Därför är 90 procent av de som beviljas asyl i EU, personer som tvingats använda sig av farliga land- och havsvägar med risk för sina liv. Med hjälp av [data](#) från FN:s flyktingorgan UNHCR visar Rädda Barnens rapport *Safe for Some*, att mer än 8000 personer av ungefär en halv miljon sedan 2019, dött eller försvunnit vid medelhavsrutterna till Europa. Av de som klarade sig till Europa, var 20 procent barn.

Rädda Barnen menar att dödsfallen bland barnen och deras familjemedlemmar är ett direkt resultat av de hårda åtgärder från EU och europeiska länder, som vill förhindra flyktingar från att ta sig in på deras territorium och som olagligt "trycker tillbaka" dem som ändå försöker, genom så kallade "push backs".

Parallella system

Sedan februari förra året har över [8 miljoner](#) flyktingar från Ukraina, varav 40 procent barn, kommit till Europa i sökande efter säkerhet. Dessa barn står inför otaliga utmaningar: de har flytt från ett förödande krig, blivit separerade från familjemedlemmar och vänner och måste anpassa sig till sina ankomstländer.

Europas länder har gjort otroliga och betydande ansträngningar för att säkerställa att familjer från Ukraina kan få tillgång till boende, utbildning och sjukvård genom EU:s Massflyktsdirektiv om tillfälligt skydd. Direktivet aktiverades för första gången i mars 2022 som svar på ankomsten av ett stort antal flyktingar från Ukraina efter att konflikten eskalerade den 24 februari.

Denna åtgärd för de barn som varit i behov av skydd på grund av kriget i Ukraina har varit viktig. Det visar tydligt vilken påverkan valet av politiska

lösningar får för barns trygghet och mående. Samtidigt är det nästan dubbelt så många flyktingar från [Ukraina](#) som har ansökt om skydd enligt massflyktsdirektivet som de som ansökte om asyl [2015 och 2016](#), när det skedde en betydande ökning av antalet människor på flykt till Europa, särskilt från Syrien. För dem blev reaktionerna från EU och Europas länder en annan.

”Reaktionen på den krisen var i bästa fall dysfunktionell och i värsta fall grym. Det infördes och skärptes åtgärder som fortsätter att begränsa barns möjlighet att söka asyl i EU idag – genom att hålla tillbaka de som kom och avskräcka andra från att komma”, säger Daniel Gorevan, Senior Policyrådgivare på Rädda Barnen och författare till rapporten.

Han fortsätter:

”Det behöver inte vara så här. Välkommandet av ukrainska familjer bevisar att europeiska länder kan arbeta tillsammans för att skydda traumatiserade och utsatta barn som flyr krig. En ny europeisk strategi – en som sätter alla barns rättigheter i centrum för asylpolitiken – är möjlig.”

Stängda gränser, begränsad rörlighet och våld mot barn

Många barn som Rädda Barnen pratade med upplevde våld under sina resor till Europa. Vissa tvingades ta av sig sina kläder, medan andra tvingades stå i kylan eller utstå elektriska stötar. Förövarna är oftast gränsvakter, men också smugglare som barn och deras familjer förlitar sig på eftersom alla säkra och lagliga vägar till säkerhet har stängts av.

Abbas*, 10, från Syrien berättade om sin farliga resa till Europa och beskrev vad som hände när de anlände till Grekland:

”Det var väldigt svårt. Vi gick i skogen i timmar, utan mat eller vatten, vi gick bara och bad om att allt skulle bli bra.”

”Men 100 meter före polisstationen tog en skåpbil oss. Där fick jag ett psykiskt sammanbrott och mådde inte bra... Polisen bad oss att ta av oss nakna och jag vägrade ta av allt.”

Abbas* mamma, 33-åriga Samah*, sa till Rädda Barnen:

"De tog tillbaka till floden och de hade verkligen instabila båtar där... Vi kunde inte se någonting och jag kunde inte se Abbas [hennes son]".*

"Jag visste inte var han var och jag skrek till de maskerade männen att jag inte går någonstans utan min son. På andra sidan kunde vi bland träden se en man med en pistol."

Restriktioner innebär att barn på flykt och deras familjer har begränsade möjligheter att flytta mellan länder, inklusive att återförenas med sina familjer. Det betyder också att de måste ansöka om asyl på ett begränsat antal platser och ofta tvingas bo under undermåliga eller omänskliga förhållanden.

Det faktum att familjeåterförening kan ta många år från hemlandet i vissa europeiska länder ökar risken för människohandel och exploatering av barn när de försöker nå sina familjer på egen hand.

En chans att skapa ett rättvist system

Gorevan menar att mottagandet av flyktingar från Ukraina måste sätta standarden framöver:

"EU förhandlar om en pakt om asyl och migration – nu finns en möjlighet och en skyldighet att sätta barns rättigheter i centrum. Alla barn som flyr från konflikter måste erbjudas säkra och lagliga vägar till säkerhet, skydd och stöd för att återuppbygga sina liv."

I 13 europeiska länder har Rädda Barnen hjälpt barn från Ukraina som har flytt från den upptrappade konflikten i landet i ett aldrig tidigare skådat antal. Organisationen har också hjälpt barn på flykt från andra länder, särskilt sedan 2015.

Rapport: [Safe for Some: Europe's selective welcome to children on the move |](#)

[Rädda Barnen](#) är en politiskt och religiöst obunden folkrörelse med verksamhet både i Sverige och internationellt. Med Barnkonventionen som grund arbetar vi för att barn ska få det bättre och för att barns rättigheter ska respekteras.

Följ oss på:

[Twitter](#)

[Facebook](#)

Kontaktpersoner

Rädda Barnens pressjour

Presskontakt

Tillgänglig för journalister mellan klockan 08.00 och 20.00.

press@rb.se

08-698 90 90

Anne Thorngren

Presskontakt

Pressekreterare

Svenska frågor

anne.thorngren@rb.se

0723-57 67 56

Åsa Runström Awad

Presskontakt

Pressekreterare

Internationella frågor

asa.runstrom.awad@rb.se

0733-55 34 33